

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 6

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

STUDIA PHILOLOGICA

ЗБІРНИК
СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 6

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕ 2022

УДК 81+82:811.11+811.13
S 90

Рецензент:

Мізін К.І. д-р філол. наук, професор, професор кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі, завідувач кафедри

S 90 **Studia Philologica** : зб. студент. наук. праць / редколегія:
О.В. Деменчук, О.В. Константінова, О.І. Павлова [та ін.].
Рівне: РДГУ, 2022. Вип. 6. 74 с.

Studia Philologica : The Collection of Students' Scientific Works
/ O.V. Demenchuk, O.V. Konstantinova, O.I. Pavlova et al. (eds.).
Rivne: RSUH, 2022. Issue 6. 74 p.

У збірнику студентських наукових праць «Studia Philologica» розглянуто низку питань, що стосуються актуальних проблем сучасної філології: германського та романського мовознавства, зіставного мовознавства, лінгвістики тексту, термінознавства, перекладознавства, літературознавства.

The Collection of Students' Scientific Works «Studia Philologica» focuses on the topical issues of contemporary philology: Germanic and Romance Linguistics, Contrastive Linguistics, Text Linguistics, Terminology, Translation and Literature Studies.

УДК 81+82:811.11+811.13

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Деменчук О.В.**, д-р філол. наук, професор.

Відповідальний редактор – **Константінова О.В.**, канд. філол. наук, доцент.

Члени редакційної колегії:

Павлова О.І., канд. філол. наук, професор; **Аладько Д.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Калініченко М.М.**, канд. філол. наук, доцент; **Кучма Т.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Орел І.І.**, канд. філол. наук, доцент; **Павловська Л.О.**, канд. філол. наук, доцент; **Тарасюк Н.Ю.**, канд. філол. наук, доцент; **Третякова К.В.**, канд. філол. наук, доцент; **Чеберяк А.М.**, канд. філол. наук, доцент, **Станіславчук Н.І.**, викладач.

Рекомендовано до друку Вченою радою

Рівненського державного гуманітарного університету

(протокол № 5 від 26 травня 2022 р.)

©Автори публікацій, 2022

©Рівненський державний гуманітарний університет, 2022

ЗМІСТ

ГЕРМАНСЬКЕ ТА РОМАНСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО

Григола О.А.	НОМІНАЦІЇ БОЛЮ ТА ДИСКОМФОРТНИХ ВІДЧУТТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: ТЕМАТИЧНА ПІДГРУПА «ФІЗИЧНИЙ БІЛЬ»	5
Кондратюк Н.В.	ЕТИМОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СКЛАДНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	9
Матвійчук Л.М.	ЗАСОБИ АНГЛОМОВНОЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ <i>КОРОНАВІРУС</i> В ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ	15
Стахнюк А.О.	ПОСЕСИВНІ КОНСТРУКЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	21

ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

Дзекан О.В.	СЕМАНТИЧНА ПАРАДИГМА ЛЕКСЕМИ <i>RAIN</i> І ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ <i>БІЛЬ</i> У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	25
Пишняк М.М.	СЕМАНТИКА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З НАЗВАМИ ТВАРИН В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	29
Радчук Т.Л.	СЕМАНТИКА ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З НАЗВАМИ ОДЯГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	33
Фіськов В.Г.	ФУНКЦІЯ ПРИЙМЕННИКІВ 把 ТА 被 В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ	39
Чайковська Р.Г.	МОВНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ <i>ВІРНІСТЬ</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ	42

ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Безкоровайний М.А.	ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСІЇ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	48
---------------------------	---	----

ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Левізорик Н.О.	СТРУКТУРНО-ТЕМАТИЧНІ ТА ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ НУТРИЦІОЛОГІЇ	53
-----------------------	---	----

Сапожко М.О.	ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОРСЬКОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ	61
---------------------	---	----

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Гаврильчик Н.В.	ВЛАСНІ НАЗВИ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ В ДИТЯЧІЙ ПОВІСТІ А.БРЕДЛІ «СОЛОДЕНЬКЕ НА ДЕНЦІ ПИРОГА»	65
------------------------	--	----

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Поліщук М.В.	НАУКОВИЙ ДИСКУРС АМЕРИКАНІСТИКИ США XX-го СТОЛІТТЯ	69
<i>ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ</i>		73

Стахнюк А.О.

Рівненський державний гуманітарний університет

ПОСЕСИВНІ КОНСТРУКЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Анотація. У статті досліджуються посесивні конструкції, які відображають відношення між двома об'єктами зовнішньої реальності: один із них представлений як елемент особистої сфери іншого об'єкта або має право власності та користування ним. Проаналізовано посесивне відношення, що має більш повне у формальному і більш багате в семантичному відношенні вираження у зв'язку зі сферою людини, а не з предметною або тваринною сферами.

Ключові слова: посесивні конструкції, семантика слів, класифікація конструкцій, відмінкові посесивні конструкції.

Summary. The article focuses on possessive constructions that represent the relationship between two objects of external reality – one of them is presented as an element of the personal domain of another object or has the right to own and use it. The paper analyzes a possessive relation, which is more complete in the formal expression and is richer in the semantic relation what concerns the person domain, as opposed to the object or animal domains.

Key words: possessive constructions, semantics of words, classification of constructions, case possessive constructions.

Постановка проблеми. Огляд літератури останніх десятиріч, присвяченої розробці теоретичних питань лексичної семантики, зокрема, лексико-семантичного поля, свідчить про постійний інтерес дослідників до лексико-семантичних та синтаксичних категорій.

Посесивність – це універсальна семантико-синтаксична категорія, що відображає відношення між двома об'єктами зовнішньої реальності: один із них представлений як елемент особистої сфери іншого об'єкта або має право власності та користування ним. Одним із мовних засобів, які виражають категорію посесивності є посесивні конструкції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Т.В. Андрюхіна, Е.А. Петру, Т.Г. Попова досліджували способи словотворення посесивів. Неологізми, індивідуальні та okazіональні номінації досліджували С.В. Голик, Т.М. Сакал. Прагматичні компоненти значення посесивного слова (оцінка, емотивність, образність, експресія тощо) розглядаються в наукових працях Н.Б. Савмінкіна, М.С. Ретунської, Ю.О. Крючкова, В.Г. Гака, В.А. Чабаненка, С.В. Гладька, О.Л. Бессонової, С.І. Потапенка та інших.

Мета статті – проаналізувати посесивні конструкції в англійській мові.

Мета дослідження зумовлює необхідність розв'язання таких **завдань**:

- уточнити поняття «категорія посесивності» на матеріалі сучасної англійської мови;
- класифікувати англійські посесивні конструкції;
- дослідити особливості вживання присвійних займенників в англійській мові;
- схарактеризувати посесивні конструкції NN, N'sN та NofN та моделі посесивності, виражені цими конструкціями.

Виклад основного матеріалу. Понятійна категорія посесивності в сучасній англійській мові, як правило, виражається двома способами: за допомогою прийменникової субстантивної (іменної) конструкції (NofN) та іменної конструкції з апострофом та закінченням 's (N'sN), яке нерідко називають показником присвійного відмінка. Отже, засоби вираження посесивності як понятійної та граматичної категорії в англійській мові зумовлюються особливостями їхньої морфологічної будови.

Так званий загальний відмінок не має морфологічного оформлення, його нульовий експонент не передає ніякого відношення; іменник поза контекстом виражає лише значення числа, але не відношення до інших членів речення, пор.: *the house was comfortable, the walls of the house, behind the house*.

Як вже зазначалося, категорія посесивності досить широко досліджена в науковій літературі, перш за все, з точки зору її зв'язку з іншими категоріями – локативності та екзистенціальності. Сутність категорії посесивності складають власне посесивні відносини між суб'єктом-посесором та об'єктом. Типові випадки представлення посесивності в мові містять такі складові: посесивний суб'єкт – посесор (власник, особа, котрій щось належить, котра щось має), предикат посесивної наявності / відсутності (вказує на наявність / відсутність чогось у посесора) й об'єкт посесивності як ключове поняття посесивності (предмет, об'єкт володіння, наявності), сутність якого визначена відношенням відчужуваної та невідчужуваної власності.

Невідчужувана власність – це таке відношення посесивності, за якого існування посесивного об'єкта нерозривно пов'язане з існуванням посесора, тобто є його частиною або сприймається як така.

Невідчужувану власність поділяють на:

- 1) абсолютно невідчужувану – частини тіла людини, внутрішні органи та властивості, пов'язані з універсальним проявом їхньої діяльності (голос, дихання, зір, слух, почерк); фізичні константи людини (зріст, вага, розміри); абстрактні поняття, що характеризують інтелектуальну та духовну діяльність людини (розум, пам'ять, настрій,

почуття), етапи її життя (минуле, майбутнє);

2) відносно невідчужувану – частини тіла, що відростають (борода, вуса); родинні та соціальні стосунки (мати, син, сусід, товариш);

3) okazіonalно невідчужувану – семантика такого виду посесивних відношень актуалізується лише в мовному контексті.

До відчужуваної власності належать такі матеріальні й абстрактні об'єкти, які не розглядаються мовним менталітетом як властивий посесору обов'язковий або ймовірний елемент, зазвичай пов'язані з посесором за функцією.

Незважаючи на досить велику кількість досліджень, категорія посесивності залишається досить спірним питанням. Доказом цього є різні підходи та неоднозначність трактовки цієї категорії багатьма лінгвістами. Домінуюча точка зору щодо категорії посесивності полягає в тому, що посесивність – це категорія, яка властива іменникам на зразок *hand, leg, head* тощо та присвійним займенникам (*his, her, our* тощо). Якщо необхідно позначити належність будь-якого з об'єктів (властивості, предмета і так далі) будь-якій особі, то можна скористатися присвійним займенником з функцією визначення іменника. Позначаючи предмети одягу або частини тіла, а також родинні зв'язки, англійці обов'язково уточнюють їх приналежність за допомогою присвійних займенників *my, your, his, her* тощо.

Окремим засобом вираження посесивності є посесивні складні слова. Посесивні складні слова утворені компресією словосполучень і пропозицій в результаті синтаксичного зміщення без зміни їх компонентного складу. Зовні компресиви схожі на словосполучення, вони можуть оформлюватися як кілька графічних одиниць. Існування омонімічних словосполучень та речень робить компресиви семантично двоплановими: вони сприймаються не ізольовано, а на тлі вихідних словосполучень та речень. Наприклад, якщо в мові існують омонімічні дієслово та іменник, спосіб утворення деяких складних прикметників з суфіксом *-ed* можна розглядати і як компресію (в результаті якої утворюється складно похідне слово), і як складання основ (приводить до утворення складного кореневого слова). Так, прикметник *hand-controlled* можна розглядати як складнопохідне слово, аналогічне прикметнику *dark-haired*, а спосіб його утворення як компресію, і як складне кореневе слово, аналогічне прикметнику *radio-transmitted*, а спосіб його утворення як складання основ.

В англійській мові можна виокремити такі моделі посесивності:

1) моделі з преномінальним означенням:

а) із присвійним займенником (модель *Prn. Pos.+N*, пор.: *your twin*);

б) із прикметником (модель *Adj.+N*, пор.: *weekly magazine*);

в) з іменником у формі генітиву (модель *N's+N*, пор.: *her ex-*

Збірник студентських наукових праць «Studia Philologica», 2022, Bun. 6
husband's car; модель з абсолютним генітивом, пор.: *at the baker's*);

г) з іменником у загальному відмінку (модель N+N, пор.: *a new blue cotton skirt*);

2) моделі з постномінальним означенням:

а) із прийменниковим словосполученням з прийменником *of* (модель N+of+N, пор.: *the house of my parents*);

б) із прийменниковим словосполученням із прийменником *with* (модель N+with+N, пор.: *the house with large windows*);

в) із подвійним генітивом (модель N+of+N's, пор.: *a friend of my parents*);

г) із означальним підрядним реченням (модель N+Clause, пор.: *Ann, whose children are at school all day, is trying to get a job*).

На основі аналізу лінгвістичних особливостей посесивних конструкцій були конкретизовані основні причини, що зумовлюють труднощі формування навичок вживання посесивних конструкцій на початковому етапі вивчення англійської мови. Такі труднощі можна розглядати на двох рівнях: (а) лінгвістичному, який включає в себе труднощі, спричинені аналітичною будовою англійської мови, синтаксичною компресією, відсутністю здатності правильно встановлювати смислові зв'язки між компонентами, можливістю двоякого співвіднесення компонентів; (б) екстралінгвістичному, який складають внутрішньомовна і міжмовна інтерференція, відсутність в мові перекладу (напр., українській) конструкцій, аналогічних деяким видам англійських посесивних конструкцій.

Висновки та перспективи подальших розвідок. У роботі було встановлено, що відношення посесивності у посесивних конструкціях може бути невідчужуваним та відчужуваним, суб'єктом володіння може бути істота (людина, тварина) та неістота (конкретний предмет, рослина, абстрактна сутність). Перспективними є дослідження посесивних конструкцій у зіставному аспекті.

Список використаних джерел

1. Баранник, О.Ю. (2004). Семантико-синтаксична категорія посесивності в англійській мові: *автореф. дис. канд. філол. наук: 10.02.01*. Дніпропетровськ.
2. Калиновська, І.М. (2004). Структура іменникової фрази та її обумовленість лексико-семантична група ядер-іменників (на матеріалі текстів художньої літератури англійською мовою): *дис. канд. філол. наук: 10.02.04*. Луцьк.
3. Лопатіна, Т.Ю. (2007). Семантический потенциал конструкции Noun + Noun в современном английском языке и его контекстная актуализация: *дис. канд. филол. наук: 10.02.04*. Барнаул.
4. Ужченко, В.Д., & Ужченко, Д.В. (2007). Фразеологія сучасної англійської мови. Київ: Знання.

Наукове видання

STUDIA PHILOLOGICA

Збірник

студентських наукових праць

ВИПУСК 6

The Collection

of Students' Scientific Works

ISSUE 6

Формат 60x84^{1/16}.

Папір офсетний. Друк ризографічний.

Гарнітура Century Schoolbook.

Ум. др. арк. 4. Наклад 100.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

м. Рівне, 33000, вул. Ст. Бандери, 12

тел.: (0362) 26-48-83

Друк: "ПараГраф+"

м. Рівне, 33000, вул. Гетьмана Мазепи, 6/8

тел.: (0362) 26-49-27